Vejledning

Indtastning af Dødsattester 4. udgave

Indhold:

Side 2: Grundregler for indtastningen
Side 4: Vejledning til de enkelte felter i dødsattesterne
Side 10: Eksempler på forside og bagside
Side 11: Eksempler på forskellige attesttyper
Side 24: Særligt om de medicolegale dødsattester
Side 31: Yderligere hjælp til “atypiske” attester.
Side 24: Lidt om dødsattester

Version 3
Oktober/2024

Vejledning til dødsattester

Denne vejledning er udarbejdet for at sikre høj kvalitet i de indtastede dødsattester. Det er derfor vigtigt, at du følger den. Har du spørgsmål til vejledningen, kan du skrive til Rigsarkivet på crowd@rigsarkivet.dk.

Grundregler for indtastningen

Kilden indtastes på samme måde, som der står skrevet i den originale tekst, og med samme stavemåde samt store/små bogstaver. Du skal altså ikke ændre stavemåden til nutidig retskrivning eller rette fejlstavninger. Dette gælder også, selvom du ved, der er fejl. Du kan kommentere fejl i feltet "Indtasters bemærkninger". Du skal heller ikke skrive forkortelser ud. Enkelte undtagelser fremgår i vejledningen til de enkelte felter.

Oplever du at en attest er for svær at indtaste, kan du springe til det næste billede i serien ved at bruge "fortryd"-knappen (eller genvejstasten Ctrl+f). Hvis du holder pause midt i indtastningen af en side, kan du gemme som kladde og senere vende tilbage til indtastningen under "Min profil". Kladden ligger til dig på din profil i 24 timer, hvorefter den låses op, så andre – eller du selv – kan taste den færdig.

Alle obligatoriske felter skal udfyldes. Disse er markeret med en rød asterisk (*). Kan du ikke udfylde et obligatorisk felt, fordi der ikke står noget i originalen, sætter du i stedet et hak i boksen "Tomt felt" til højre for indtastningsfeltet.

Er kilden ulæselig?

Er der et ord, borgsav eller tegn, du ikke kan tyde, så skriv i stedet ?? (to - og *kun* to - spørgsmålstegn):

- Hvis du er i tvivl om f.eks. et efternavn, f.eks. Thorkildsen, da skriver du: Thorkildsen??
- Kan du kun tyde begyndelsen, så skriv det, du kan tyde, f.eks.. Th??
- Kan du kun tyde slutningen, så skriv f.eks. ??sen
- Kan du kun tyde begyndelsen samt slutningen, men ikke det i midten, da skriv f.eks. Th??sen
- Kan du kun tyde den midterste del, men ikke begyndelsen og slutningen, da skriv f.eks. ??kild??
- Kan du slet ikke tyde efternavnet, så skriv: ??

Oplever du, at flere attester i denne serie er svære at tyde, kan du med fordel tage håndskriftkurset, eller du kan skifte til en nyere serie, da de ældre serier ofte er svære at tyde.

Du finder kurset her: https://www.rigsarkivet.dk/udforsk/laer-gotisk-haandskrift/

Vejledning til alle de enkelte felter i dødsattesterne

Indhold	Kommentar
Forside, bagside, tom m.v.	Er dokumentet ikke en attest, eller er det en bagside, en dublet, en arkivæske eller andet irrelevant, markeres feltet ”ja”. Herefter klikker du på ”Gem” (eller genvejstasten Ctrl+G). Se eksempler på side 12. OBS: Ingen felter udfyldes efter markering.
Skabelontype	Attesttypen ses øverst på dokumentet. Det varierer, hvordan attesttyper er noteret. Øverst kan du vælge imellem de mest almindelige attesttyper: • Læge • Ligsynsmænd • A attest • B attest • Medicolegal (pludseligt dødsfald) Så vil du få vist en tilpasset skabelon, som passer til den specifikke attesttype. Er attesttypen ikke en af dem, vælger man ”Anden”. Så vises alle indtastningsfelter, og attesttypen indtastes.
Anden attesttype	Skriv attesttypen så præcist som muligt. F.eks. C attest, Jordmoderattest, Præst m.v. *Findes kun på ‘Anden’ skabelontype.*
Navn	Skriv, hvad der står, præcis som det står på attesten. Står der f.eks. ”dreng” skrives dreng. Eksempler: • Ane Marie Johansen fød Jensen • Karl Jensen ikke sat i pleje • Bente Madsen ægtefødt Er der åbenlyse stavefejl, kan den korrekte stavemåde noteres i feltet ”Indtasters bemærkninger”.

Dødfødt	Markeres kun, hvis barn angives som dødfødt på attesten.
Søgbar alder	Skriv afdødes alder i nærmeste hele fyldte år. Du skal ikke runde hverken op eller ned. Kan alderen ikke opgøres i hele år, kan du skrive den fulde tekst i feltet ”Kildetro alder”. Er alderen f.eks 67 1/2 Aar, skriver du 67 her og i feltet ”Kildetro alder” skriver du 67 1/2 Aar. Ved børn under 1 år skrives 0 her og den oplyste alder i Kildetro alder. Tomt felt anvendes kun, hvis alder ikke er oplyst. Skriv kun afdødes alder, hvis den står direkte i kilden. Du må ikke beregne alderen ud fra evt. fødselsdato.
Kildetro alder	Skriv alt, hvad der står med håndskrift, præcis som det står på attesten inkl. stavefejl og gammel stavemåde. Det er ikke obligatorisk at udfylde dette felt.
Uægtefødt	Markeres kun, hvis personen angives som ”uægtefødt” på attesten.
Civilstand	Vælg om muligt den angive civilstand ud fra listen: • Ugift • Gift • Enke eller Enkemand • Separeret • Fraskilt • Forladt Hvis der står ”barn”, eller hvis civilstanden ikke er angivet, markeres det som ”Tomt felt”. Er civilstanden angivet som f.eks. ”Enke efter Husmand Jens Nielsen” mens feltet Stilling og næringsvej tomt, vælges ” Enke eller Enkemand” i civilstand, og teksten gentages i stilling og næringsvej. (F.eks. f.eks. ”Enke efter Husmand Jens Nielsen”).

Hos forældre eller i pleje?	Skriv, hvad der står, som det står på attesten. *Optræder som udgangspunkt kun på A attester.*
Stilling og næringsvej	Skriv alt, hvad der står med håndskrift, præcis som det står på attesten inkl. stavefejl og gammel stavemåde. Dette felt angiver oftest, hvilke økonomiske forhold, den afdøde havde, eller hvilken form for understøttelse, de nød. Kan også beskrive en forsørgers, forælders ellers ægtefælles erhverv. Eksempler på næringsveje: Husmand, Drejer, Almisselem, Landmand, egne midler, intet erhverv m.m. Er civilstanden angivet som f.eks. ”Enke efter Husmand Jens Nielsen” mens feltet Stilling og næringsvej tomt, vælges ” Enke eller Enkemand” i civilstand, og teksten gentages i stilling og næringsvej. (F.eks. f.eks. ”Enke efter Husmand Jens Nielsen”).
Fødselsdato	Skrives som dd-mm-åååå. Kun komplette datoer kan indtastes i dette felt. En delvis dato indtastes i stedet i feltet ”Yderligere tekst i dokumentet.”
Fødested	Skriv fødestedet, hvis det er angivet. Skriv alt, hvad der står, præcis som det står på attesten inkl. stavefejl og gammel stavemåde. Sæt komma mellem flere stednavne.

Bopæl	Skriv alt, hvad der står med håndskrift, præcis som det står på attesten inkl. stavefejl og gammel stavemåde. Har lægen skrevet ”Damsgaard sogn, Gærum by” skrives dette. Har lægen kun skrevet ”Damsgaard, Gærum” skrives ”Damsgaard, Gærum”. På ligsynsmændenes attester, hvor ordene Sogn og By er fortrykte, udelades de to ord, og kun de håndskrevne stednavne indtastes. Det betyder, at der f.eks. kan komme til at stå: Gærum, Damsgaard, Gærum. Sæt komma mellem stednavne.
Dødssted	Skriv alt, hvad der står med håndskrift, præcis som det står på attesten inkl. stavefejl og gammel stavemåde. Sæt komma mellem stednavne.
Dødsdato	Skrives som dd-mm-åååå. Kun komplette datoer kan indtastes i dette felt. En delvis dato indtastes i stedet i feltet ”Yderligere tekst i dokumentet.”
Findedato	Skrives som dd-mm-åååå. Kun komplette datoer kan indtastes i dette felt. En delvis dato indtastes i stedet i feltet ”Yderligere tekst i dokumentet.” *Optræder kun på Medicolegale attester.*

Hovedsygdom

Skriv alle de hovedsygdomme, der er anført på attesten. Der kan være én eller flere, og de kan være skrevet på enten dansk, latin eller begge dele. Medtag både den danske og latinske betegnelse, hvis det fremgår.

Skriv præcis, hvad der står, og som det står, dvs. i samme rækkefølge og med den tegnsætning, der er, også parenteser, spørgsmålstegn og forkortelser. Ret ikke i stavemåderne – heller ikke i de danske.

Feltet forekommer kun på attester, hvor der både er et felt med overskriften "**Hovedsygdom**" og et felt med overskriften "**Dødsårsag**". Hvis der ikke er et felt til hovedsygdom på attesten, skal dette felt i skabelonen markeres som ”Tomt felt”.

Findes kun på ”Anden”-attestskabelonen.

Dødsårsag

Skriv alle de dødsårsager, der er anført på attesten. Der kan være én eller flere, og de kan være skrevet på enten dansk, latin eller begge dele. Medtag både den danske og latinske betegnelse, hvis det fremgår.

Skriv præcis, hvad der står, og som det står, dvs. i samme rækkefølge og med den tegnsætning, der er, også parenteser, spørgsmålstegn og forkortelser. Ret ikke i stavemåderne, heller ikke i de danske.

I dette felt kan der være tilføjet en mere beskrivende tekst til dødsårsagen, f.eks. ved dødfødte børn og ved ulykker. Den tekst skal også med.

Sæt komma mellem flere dødsårsager.

Eksterne henvisninger	**Her kan indsættes oplysninger fra andre kilder, der indeholder oplysninger om afdøde, f.eks. opslag i kirkebøger. Husk altid kildehenvisning.** **F.eks.: I kirkebogen under døde, Støvring sogn, står afdødes navn angivet som: Vilhelmine Rasmussen.** **OBS: Indsæt ikke links.**
Yderligere tekst i dokumentet	Her kan du notere yderligere oplysninger om attesten eller afdøde; oplysninger, som ikke har et dedikeret felt i skabelonen. Følgende skal dog ikke afskrives fra attesten i dette felt: • Dødstegn • Sygdommens varighed • Ligsynsmændenes erklæringer • Tekster fra bagsider f.eks. ved ulykker og selvmord Her kan du også indtaste ukomplette datoer. Datoer skrives som dd-mm-åååå. Brug altid otte cifre og to bindestreger. Brug 0 i stedet for det manglende tal, og angiv hvilken type dato der er tale om. • Hvis dato og måned mangler, skrives f.eks.. Dødsdato: 00-00-1844
Indtasters bemærkninger	Har du bemærkninger til indtastningen, f.eks. rettelser af stavemåder, et føde- eller giftenavn eller fejl, kan du skrive dem her. Rettelser angives med kildehenvisning. OBS. Indsæt ikke links

Eksempler på forsider/bagsider

Hvis du møder forsider, bagsider, tomme sider eller lignende, skal du markere ”Ja” i feltet ”Forside, bagside, tom mv.”. Her ses nogle eksempler:

Forside, bagside, tom mv. ○ Nej ◉ Ja

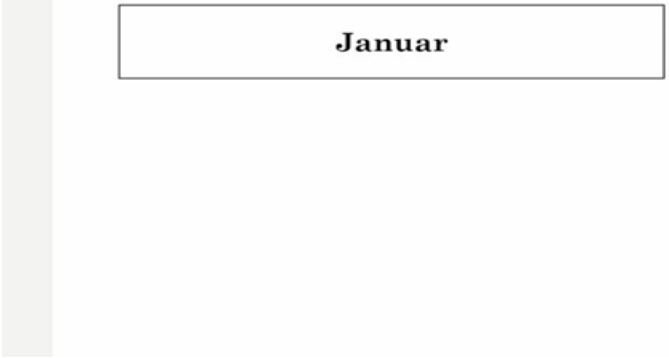

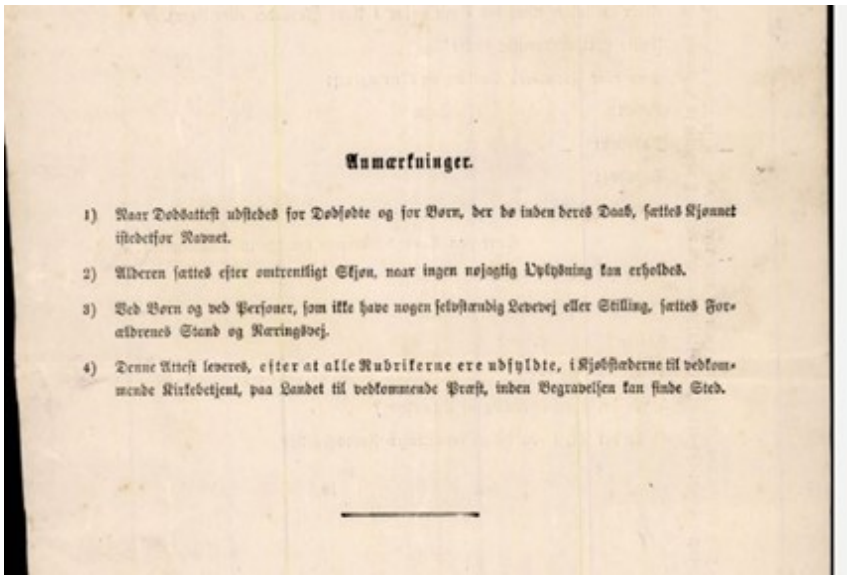

Forskellige typer af attester

Der er mange forskellige typer af dødsattester, hvor vi har lavet skabeloner, der er tilrettet de fem hyppigste typer, samt en skabelon, som skal benyttes, hvis man møder en anden attesttype. Før man kan indstaste, skal man vælge den rigtige skabelon øverst på siden:

Vælg skabelon layout:

○ Læge ○ Ligsynsmænd ○ A attest ○ B attest ○ Medicolegal ○ Anden

Det står oftest tydeligt angivet på attesten, hvilken type af attest, den er. Nedenfor ses eksempler på dette. Klik på billedet for at blive ført til fuld attest + afskrift.

- Læge

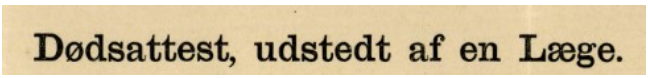

For København kan den se anderledes ud:

- Ligsynsmænd

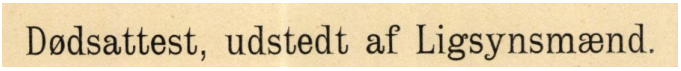

- A-attest

- B-attest

- Medicolegal (pludseligt dødsfald)

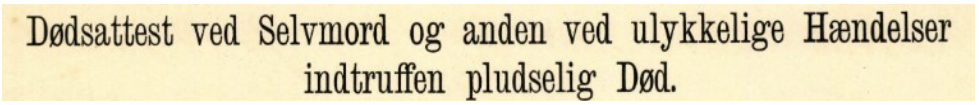

- Hvis man ikke kan bedømme en attest til at tilhøre en af disse kategorier, benyttes ”Anden”, den sidste skabelon, som indeholder alle felter. Denne udfyldes så bedst muligt.

Eksempel på en dødsattest udstedt af en læge

(se attesten afskrevet på næste side)

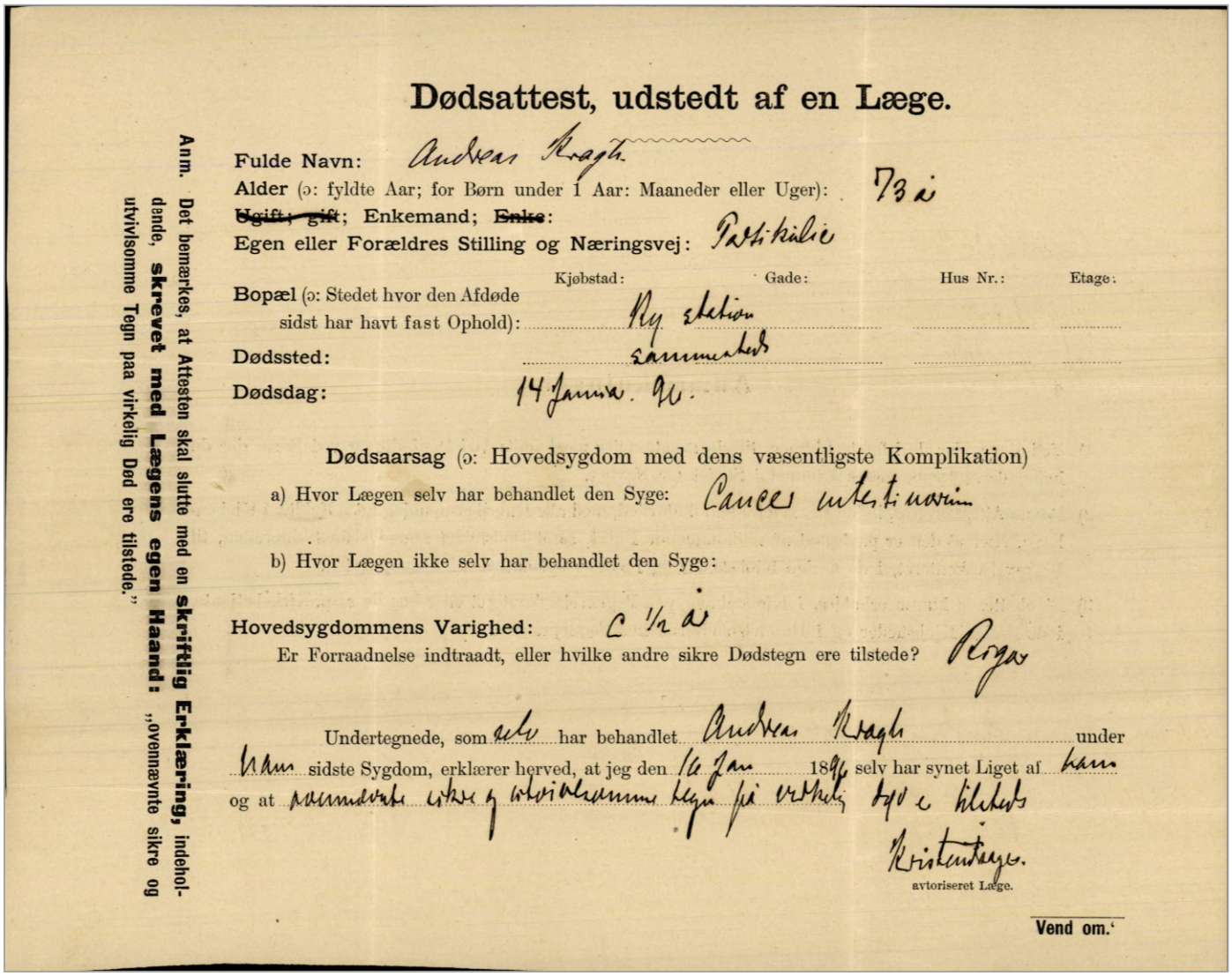

Dødsattest, udstedt af en Læge.

Fulde Navn: Andreas Kragh

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 73 å

~~**Ugift; gift**~~; **Enkemand**; ~~**Enke**~~:

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Partikulier

	Kjøbstad:	Gade:	Hus Nr.:	Etage:
Bopæl (ɔ: Stedet hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold):	Ry station			
Dødssted:	sammesteds			

Dødsdag: 14 Januar. 96.

Dødsaarsag (ɔ: Hovedsygdom med dens væsentligste Komplikation)

a) Hvor Lægen selv har behandlet den Syge: Cancer intestinorum

b) Hvor Lægen ikke selv har behandlet den Syge:

Hovedsygdommens Varighed: c ½ å

Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede? Rigor

Undertegnede, som selv har behandlet Andreas Kragh under ham sidste Sygdom, erklærer herved, at jeg den 16 Jan 1896 selv har synet Liget af ham og at ovennævnte sikre og utvivlsomme tegn på virkelig Død er tilstede

Kristensæger.
avtoriseret Læge.

Vend om.

Anm. Det bemærkes, at Attesten skal slutte med en **skriftlig Erklæring,** indeholdende, **skrevet med Lægens egen Haand:** „ovennævnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede."

Tilbage til oversigt

Vælg skabelon layout:

(•) Læge ( ) Ligsynsmænd ( ) A attest ( ) B attest ( ) Medicolegal ( ) Anden

Oplysninger om afdøde

* Navn	Andreas Kragh	☐ Tomt felt
* Køn	( ) K (•) M	☐ Tomt felt
Dødfødt	( ) Dødfødt	
* Søgbar alder	73	☐ Tomt felt
Kildetro alder		
Uægtefødt	( ) Uægtefødt	
* Civilstand	Enke eller Enkemand	☐ Tomt felt
* Stilling og næringsvej	Partikulie	☐ Tomt felt
* Bopæl	Ry station	☐ Tomt felt
* Dødssted	Sammesteds	☐ Tomt felt
* Dødsdato	14-01-1896	☐ Tomt felt
* Dødsårsag	Cancer intestinærum	☐ Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet		
Indtasters bemærkninger		

Eksempel på en dødsattest udstedt af en læge (København)

(se attesten afskrevet på næste side)

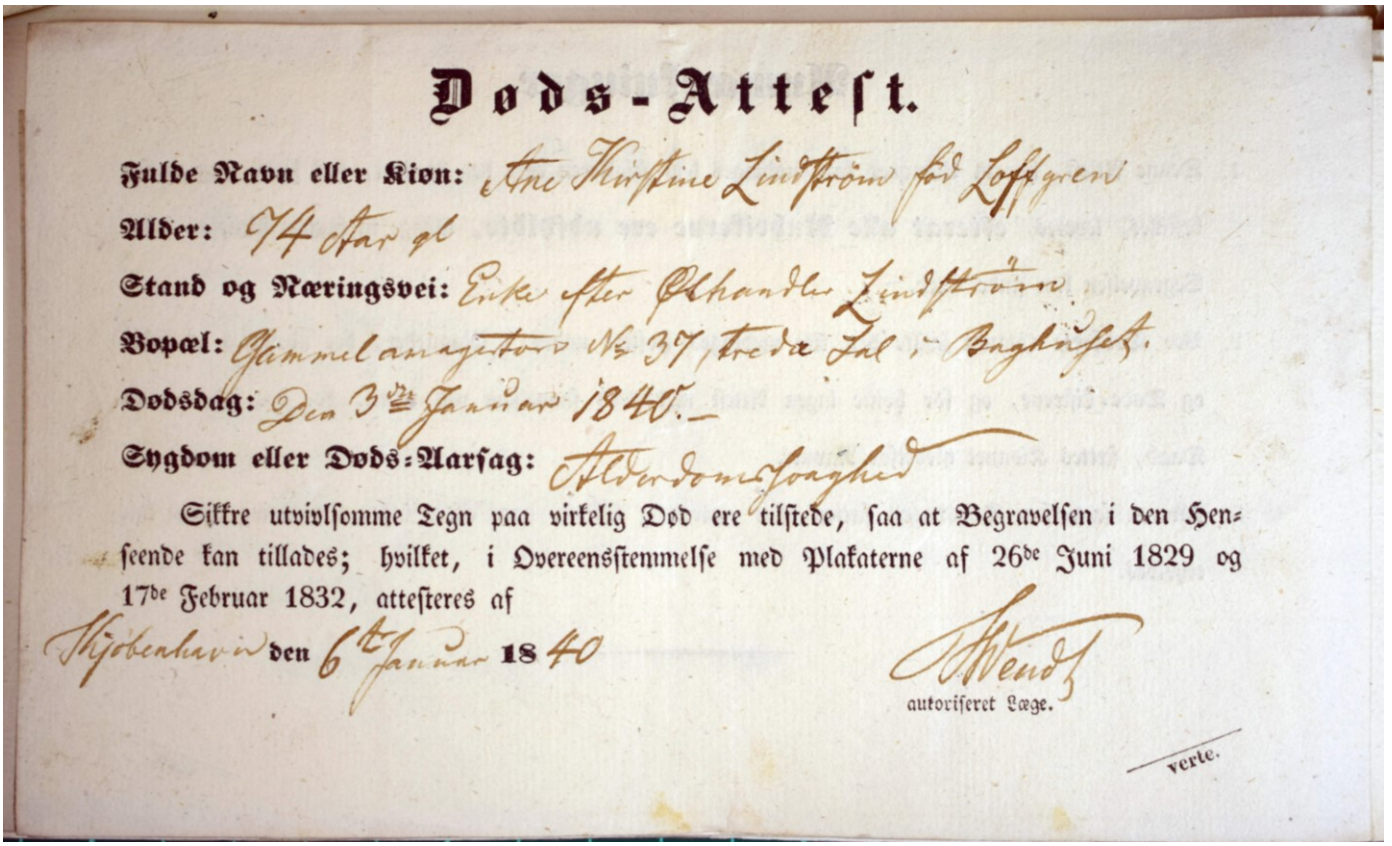

Dods-Attest.

Fulde Navn eller Kion: Ane Kirstine Lindström föd Loftgren

Alder: 74 Aar gl

Stand og Næringsvei: Enke efter Øthandler Lindström

Bopæl: Gammel amagertorv No 37, tredæ Sal i Baghuset.

Dodsdag: Den 3de Januar 1840.

Sygdom eller Dods-Aarsag: Alderdomshoaghed

Sikkre utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede, saa at Begravelsen i den Henseende kan tillades; hvilket, i Overeensstemmelse med Plakaterne af 26de Juni 1829 og 17de Februar 1832, attesteres af

Kjøbenhavn den 6te Januar 1840

Wendt
autoriseret Læge.

verte.

Tilbage til oversigt

Vælg skabelon layout:

(•) Læge ( ) Ligsynsmænd ( ) A attest ( ) B attest ( ) Medicolegal ( ) Anden

Oplysninger om afdøde

* Navn	Ane Kirstine Lindstrøm fød Loffgren	☐ Tomt felt
* Køn	(•) K ( ) M	☐ Tomt felt
Dødfødt	( ) Dødfødt	
* Søgbar alder	74	☐ Tomt felt
Kildetro alder		
Uægtefødt	( ) Uægtefødt	
* Civilstand	Vælg fra listen	☑ Tomt felt
* Stilling og næringsvej	Enke efter Ølhandler Lindstrøm	☐ Tomt felt
* Bopæl	Gammelamagertorv Nr. 37, Tredie Sal i Baghuset	☐ Tomt felt
* Dødssted		☑ Tomt felt
* Dødsdato	03-01-1840	☐ Tomt felt
* Dødsårsag	Alderdomssvaghed	☐ Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet		
Indtasters bemærkninger		

Eksempel på en dødsattest udstedt af ligsynsmænd

(se attesten afskrevet på næste side)

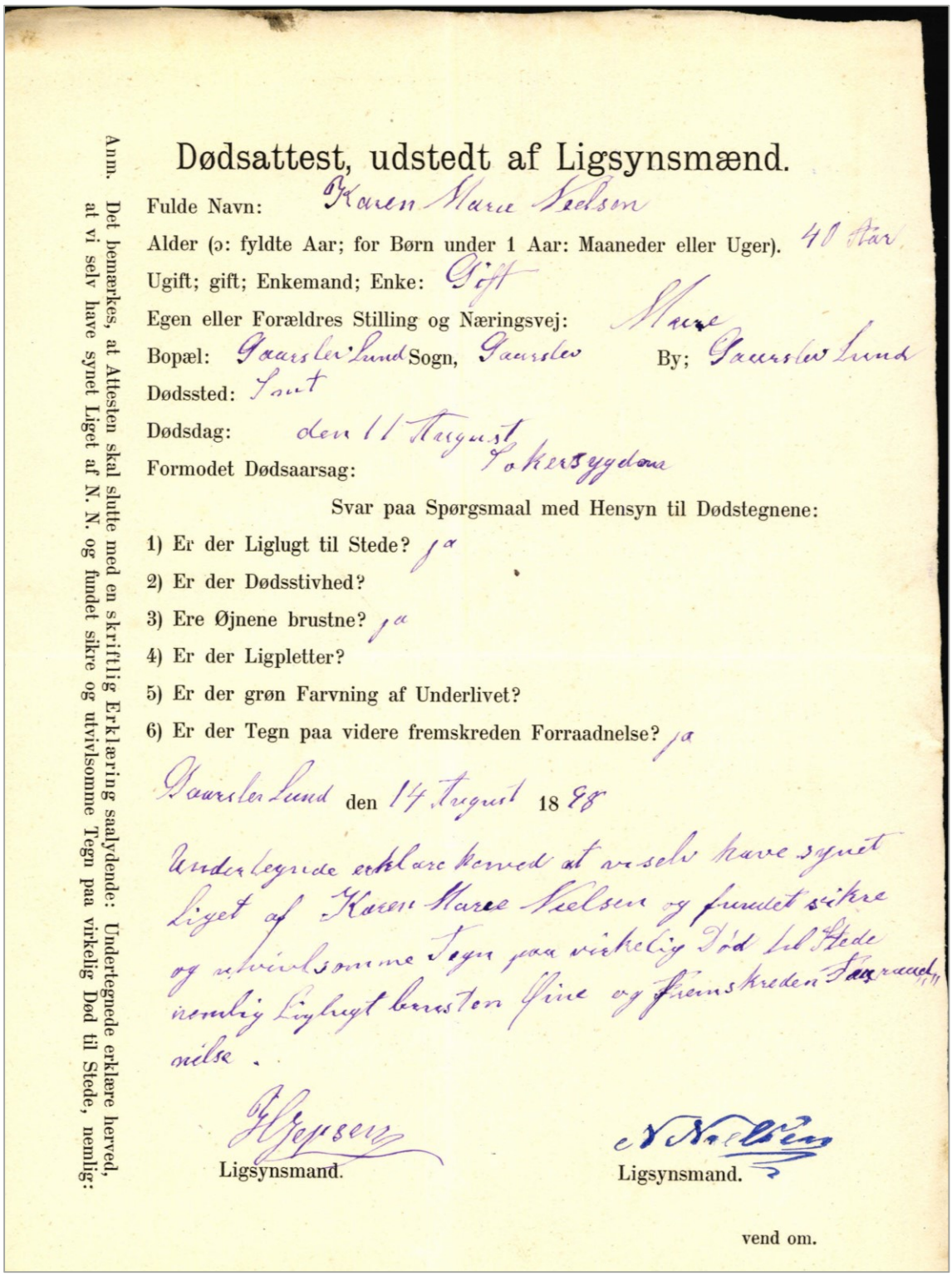

Dødsattest, udstedt af Ligsynsmænd.

Fulde Navn: Karen Marie Nielsen

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger). 40 Aar.

Ugift; gift; Enkemand; Enke: Gift

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Kone

Bopæl: Paarslev Lund Sogn, Paarslev By; Paarslev Lund

Dødssted: Sønt

Dødsdag: den 11 August

Formodet Dødsaarsag: Tuberculose

Svar paa Spørgsmaal med Hensyn til Dødstegnene:

1) Er der Liglugt til Stede? ja
2) Er der Dødsstivhed?
3) Ere Øjnene brustne? ja
4) Er der Ligpletter?
5) Er der grøn Farvning af Underlivet?
6) Er der Tegn paa videre fremskreden Forraadnelse? ja

Paarslev Lund den 14 August 1888

Undertegnede erklære herved at vi selv have synet Liget af Karen Marie Nielsen og fundet sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død til Stede nemlig Liglugt brusten Øine og fremskreden Forraadnelse.

F. Hansen
Ligsynsmand.

N. Nielsen
Ligsynsmand.

vend om.

Anm. Det bemærkes, at Attesten skal slutte med en skriftlig Erklæring saalydende: Undertegnede erklære herved, at vi selv have synet Liget af N. N. og fundet sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død til Stede, nemlig:

Tilbage til oversigt

Vælg skabelon layout:

○ Læge ◉ Ligsynsmænd ○ A attest ○ B attest ○ Medicolegal ○ Anden

Oplysninger om afdøde

,

* Navn	Karen Marie Nielsen	☐ Tomt felt
* Køn	◉ K ○ M	☐ Tomt felt
Dødfødt	○ Dødfødt	
* Søgbar alder	40	☐ Tomt felt
Kildetro alder		
Uægtefødt	○ Uægtefødt	
* Civilstand	Gift	☐ Tomt felt
* Stilling og næringsvej	Mure	☐ Tomt felt
* Bopæl	Gaarslev Lund, Gaarslev, Gaarslev Lund	☐ Tomt felt
* Dødssted	Smst	☐ Tomt felt
* Dødsdato	11-08-1898	☐ Tomt felt
* Dødsårsag	Sokersygdom	☐ Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet		
Indtasters bemærkninger		

Eksempel på en A-attest

(se attesten afskrevet på næste side)

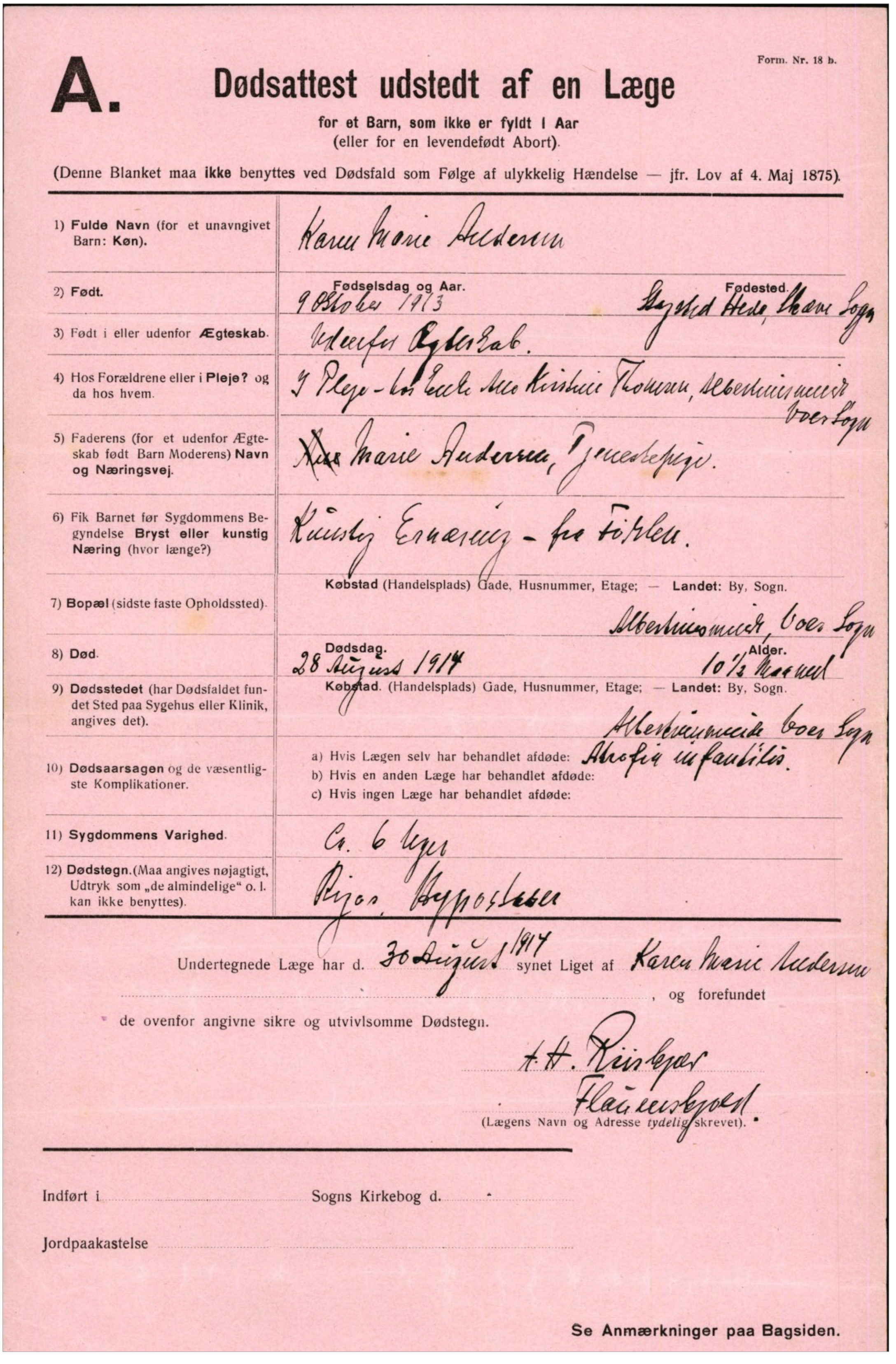

Form. Nr. 18 b.

A. **Dødsattest udstedt af en Læge**

for et Barn, som ikke er fyldt 1 Aar
(eller for en levendefødt Abort).

(Denne Blanket maa **ikke** benyttes ved Dødsfald som Følge af ulykkelig Hændelse — jfr. Lov af 4. Maj 1875).

1) **Fulde Navn** (for et unavngivet Barn: **Køn**).	Karen Marie Andersen
2) **Født.**	**Fødselsdag og Aar.** 9 Oktober 1913 **Fødested.** Hjelsted Hede, Skave Sogn
3) Født i eller udenfor **Ægteskab.**	Udenfor Ægteskab.
4) Hos Forældrene eller i **Pleje?** og da hos hvem.	I Pleje - hos Enke Ane Kirstine Thomsen, Albertinesminde Boes Sogn
5) Faderens (for et udenfor Ægteskab født Barn Moderens) **Navn og Næringsvej.**	~~Ane~~ Marie Andersen, Tjenestepige.
6) Fik Barnet før Sygdommens Begyndelse **Bryst eller kunstig Næring** (hvor længe?)	Kunstig Ernæring - fra Fødslen.
7) **Bopæl** (sidste faste Opholdssted).	**Købstad** (Handelsplads) Gade, Husnummer, Etage; — **Landet:** By, Sogn. Albertinesminde, Boes Sogn
8) **Død.**	**Dødsdag.** 28 August 1914 **Alder.** 10 1/2 Maaned
9) **Dødsstedet** (har Dødsfaldet fundet Sted paa Sygehus eller Klinik, angives det).	**Købstad.** (Handelsplads) Gade, Husnummer, Etage; — **Landet:** By, Sogn. Albertinesminde Boes Sogn
10) **Dødsaarsagen** og de væsentligste Komplikationer.	a) Hvis Lægen selv har behandlet afdøde: Atrofia infantilis. b) Hvis en anden Læge har behandlet afdøde: c) Hvis ingen Læge har behandlet afdøde:
11) **Sygdommens Varighed.**	Ca. 6 Uger
12) **Dødstegn.** (Maa angives nøjagtigt, Udtryk som „de almindelige" o. l. kan ikke benyttes).	Rigor, Hypostaser

Undertegnede Læge har d. 30 August 1914 synet Liget af Karen Marie Andersen, og forefundet de ovenfor angivne sikre og utvivlsomme Dødstegn.

A.H. Rinkjøb
Flauenskjold
(Lægens Navn og Adresse *tydelig* skrevet).

Indført i .... Sogns Kirkebog d. ....

Jordpaakastelse ....

Se Anmærkninger paa Bagsiden.

Tilbage til oversigt

Vælg skabelon layout:

○ Læge ○ Ligsynsmænd ◉ A attest ○ B attest ○ Medicolegal ○ Anden

Oplysninger om afdøde

* Navn	Karen Marie Andersen	☐ Tomt felt
* Køn	◉ K ○ M	☐ Tomt felt
Dødfødt	○ Dødfødt	
* Søgbar alder	0	☐ Tomt felt
Kildetro alder	10 1/2 Maaned	
Uægtefødt	◉ Uægtefødt	
* Hos forældrene eller i pleje	I pleje hos Enke Ane Kristine Thomsen, Albertinesminde, Voer Sogn	☐ Tomt felt
* Stilling og næringsvej	Marie Andersen, Tjenestepige	☐ Tomt felt
* Fødselsdato	09-10-1913	☐ Tomt felt
* Fødested	Stagsted Hede, Skæve Sogn	☐ Tomt felt
* Bopæl	Albertinesminde, Voer Sogn	☐ Tomt felt
* Dødssted	Albertinesminde, Voer Sogn	☐ Tomt felt
* Dødsdato	11-08-1898	☐ Tomt felt
* Dødsårsag	Atrofia infantilis	☐ Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet	Kunstig Ernæring - fra Fødslen	
Indtasters bemærkninger		

Eksempel på en B-attest

(se attesten afskrevet på næste side)

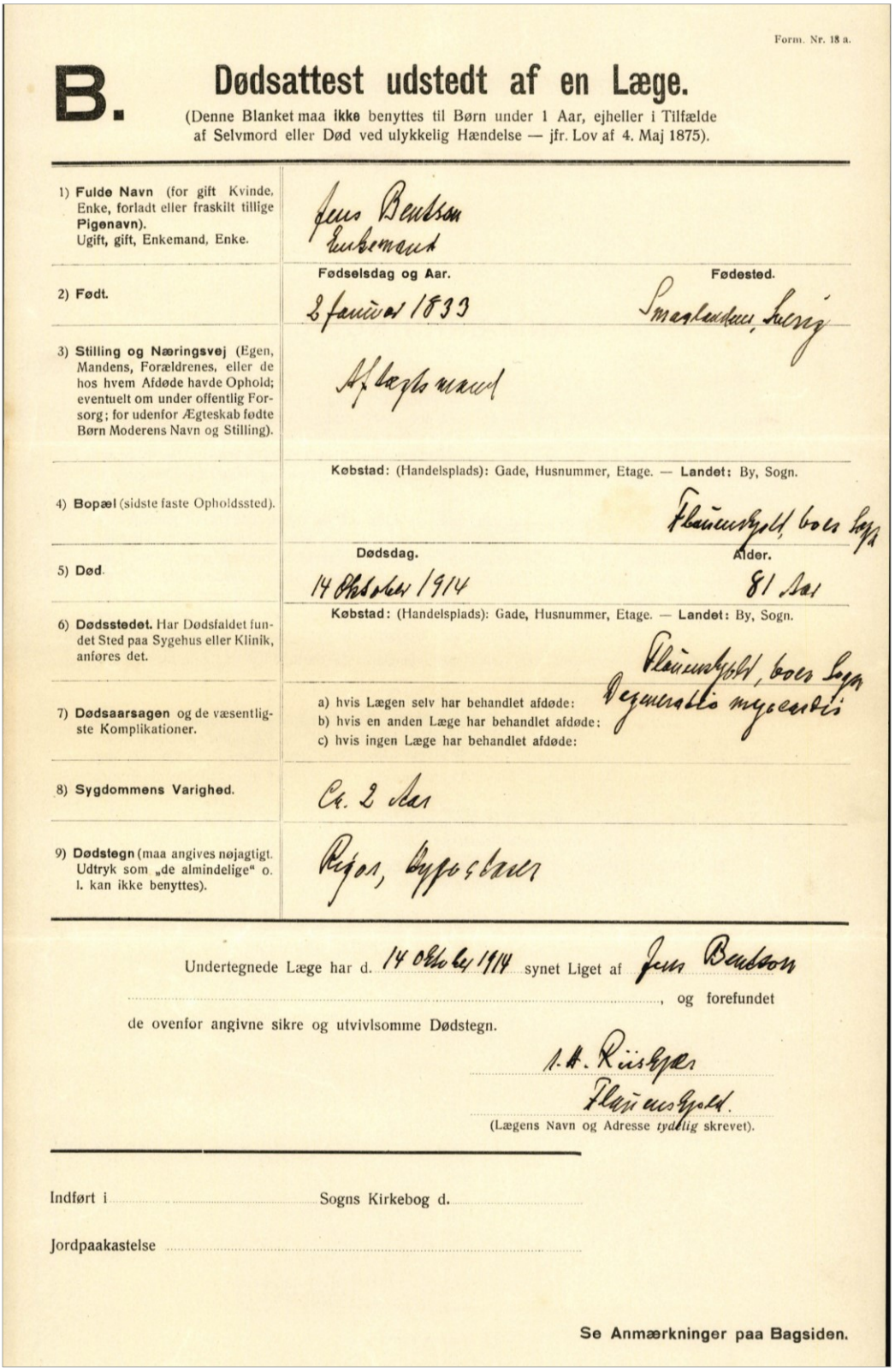

Form. Nr. 18 a.

B. **Dødsattest udstedt af en Læge.**

(Denne Blanket maa **ikke** benyttes til Børn under 1 Aar, ejheller i Tilfælde af Selvmord eller Død ved ulykkelig Hændelse — jfr. Lov af 4. Maj 1875).

1) **Fulde Navn** (for gift Kvinde, Enke, forladt eller fraskilt tillige **Pigenavn**). Ugift, gift, Enkemand, Enke. — Jens Bendsen, Enkemand

2) **Født.** — Fødselsdag og Aar: 2 januar 1833 — Fødested: Smaalenene, Norge

3) **Stilling og Næringsvej** (Egen, Mandens, Forældrenes, eller de hos hvem Afdøde havde Ophold; eventuelt om under offentlig Forsorg; for udenfor Ægteskab fødte Børn Moderens Navn og Stilling). — Afl. lægds mand

4) **Bopæl** (sidste faste Opholdssted). — Købstad (Handelsplads): Gade, Husnummer, Etage. — Landet: By, Sogn. — Flækkefjord, Hoes Sogn

5) **Død.** — Dødsdag: 14 Oktober 1914 — Alder: 81 Aar

6) **Dødsstedet.** Har Dødsfaldet fundet Sted paa Sygehus eller Klinik, anføres det. — Købstad (Handelsplads): Gade, Husnummer, Etage. — Landet: By, Sogn. — Flækkefjord, Hoes Sogn

7) **Dødsaarsagen** og de væsentligste Komplikationer. — a) hvis Lægen selv har behandlet afdøde: Degenerativ myocarditis
b) hvis en anden Læge har behandlet afdøde:
c) hvis ingen Læge har behandlet afdøde:

8) **Sygdommens Varighed.** — Ca. 2 Aar

9) **Dødstegn** (maa angives nøjagtigt. Udtryk som „de almindelige" o. l. kan ikke benyttes). — Rigor, Hypostaser

Undertegnede Læge har d. 14 Oktober 1914 synet Liget af Jens Bendsen, og forefundet de ovenfor angivne sikre og utvivlsomme Dødstegn.

J. A. Riiskjær
Flækkefjord.
(Lægens Navn og Adresse *tydelig* skrevet).

Indført i ..... Sogns Kirkebog d. .....

Jordpaakastelse .....

Se Anmærkninger paa Bagsiden.

Tilbage til oversigt

Vælg skabelon layout:

○ Læge ○ Ligsynsmænd ○ A attest ◉ B attest ○ Medicolegal ○ Anden

Oplysninger om afdøde

* Navn	Jens Bentson	☐ Tomt felt
* Køn	○ K ◉ M	☐ Tomt felt
* Søgbar alder	81	☐ Tomt felt
Kildetro alder		
Uægtefødt	○ Uægtefødt	
* Civilstand	Enke eller Enkemand	☐ Tomt felt
* Stilling og næringsvej	Aftægtsmand	☐ Tomt felt
* Fødselsdato	02-01-1833	☐ Tomt felt
* Fødested	Smaalandene, Sverig	☐ Tomt felt
* Bopæl	Flauenskjold, Voer Sogn	☐ Tomt felt
* Dødssted	Flauenskjold, Voer Sogn	☐ Tomt felt
* Dødsdato	14-10-1914	☐ Tomt felt
* Dødsårsag	Degeneratio myocardii	☐ Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet		
Indtasters bemærkninger		

Eksempel på en medicolegal attest

(se attesten afskrevet på næste side)

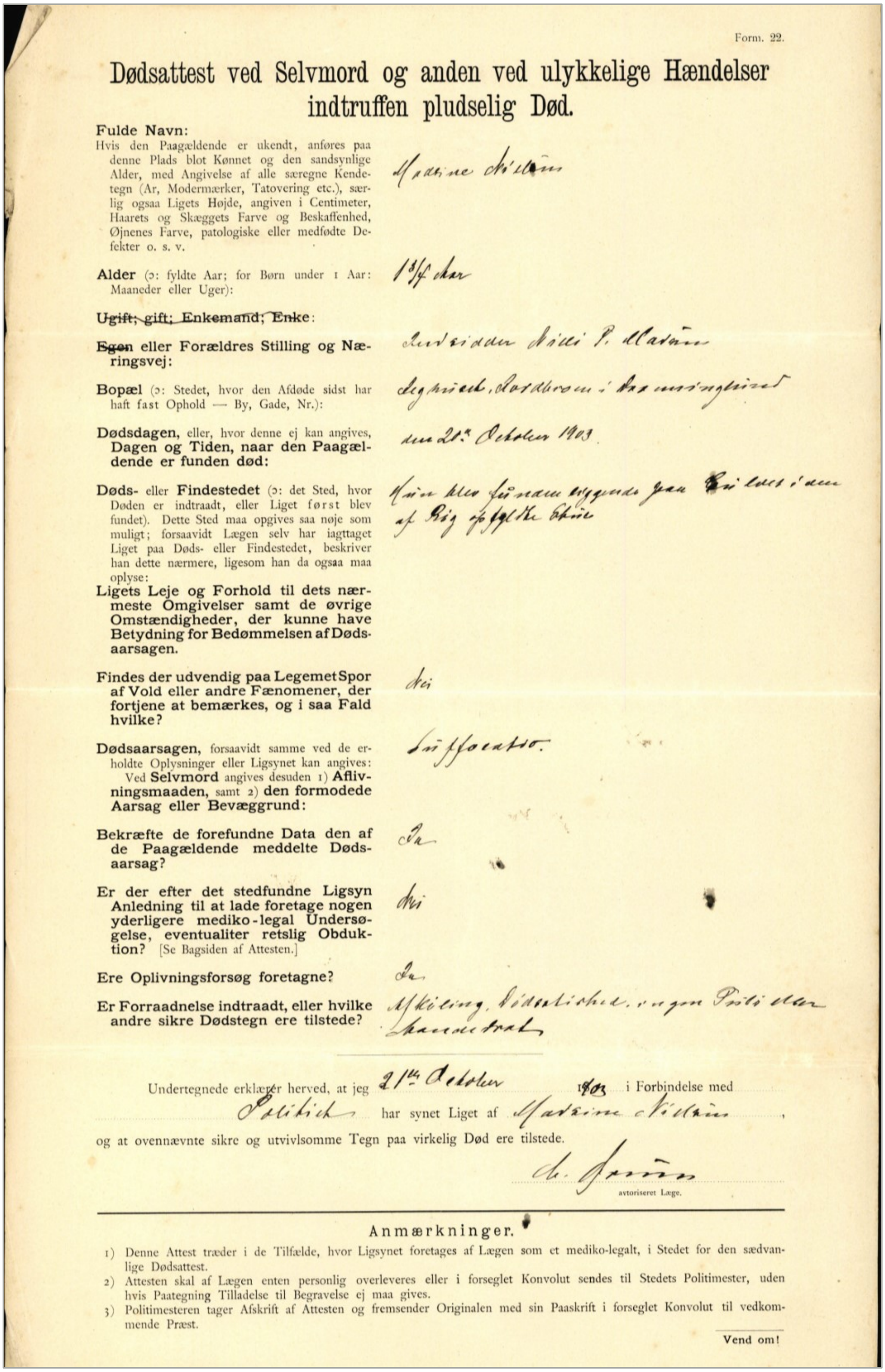

Form. 22.

Dødsattest ved Selvmord og anden ved ulykkelige Hændelser indtruffen pludselig Død.

Fulde Navn: Hvis den Paagældende er ukendt, anføres paa denne Plads blot Kønnet og den sandsynlige Alder, med Angivelse af alle særegne Kendetegn (Ar, Modermærker, Tatovering etc.), særlig ogsaa Ligets Højde, angiven i Centimeter, Haarets og Skæggets Farve og Beskaffenhed, Øjnenes Farve, patologiske eller medfødte Defekter o. s. v. — Madsine Nilsen

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): — 18½ Aar

~~Ugift; gift; Enkemand; Enke~~:

~~Egen~~ eller Forældres Stilling og Næringsvej: — Indsidder Nils P. Madsen

Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har haft fast Ophold — By, Gade, Nr.): — [illegible], Nordborg i [illegible]

Dødsdagen, eller, hvor denne ej kan angives, **Dagen og Tiden, naar den Paagældende er funden død:** — den 21. October 1903

Døds- eller Findestedet (ɔ: det Sted, hvor Døden er indtraadt, eller Liget først blev fundet). Dette Sted maa opgives saa nøje som muligt; forsaavidt Lægen selv har iagttaget Liget paa Døds- eller Findestedet, beskriver han dette nærmere, ligesom han da ogsaa maa oplyse: **Ligets Leje og Forhold til dets nærmeste Omgivelser samt de øvrige Omstændigheder, der kunne have Betydning for Bedømmelsen af Dødsaarsagen.** — Hun blev funden liggende paa [illegible] i den af Røg opfyldte Stue

Findes der udvendig paa Legemet Spor af Vold eller andre Fænomener, der fortjene at bemærkes, og i saa Fald hvilke? — Nei

Dødsaarsagen, forsaavidt samme ved de erholdte Oplysninger eller Ligsynet kan angives: Ved **Selvmord** angives desuden 1) **Aflivningsmaaden,** samt 2) **den formodede Aarsag eller Bevæggrund:** — Suffocatio.

Bekræfte de forefundne Data den af de Paagældende meddelte Dødsaarsag? — Ja

Er der efter det stedfundne Ligsyn Anledning til at lade foretage nogen yderligere mediko-legal Undersøgelse, eventualiter retslig Obduktion? [Se Bagsiden af Attesten.] — Nei

Ere Oplivningsforsøg foretagne? — Ja

Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede? — Afkøling, Dødsstivhed, [illegible] Ligpletter

Undertegnede erklærer herved, at jeg 21. October 1903 i Forbindelse med Politiet har synet Liget af Madsine Nilsen, og at ovennævnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede.

[illegible signature]
autoriseret Læge.

Anmærkninger.

1) Denne Attest træder i de Tilfælde, hvor Ligsynet foretages af Lægen som et mediko-legalt, i Stedet for den sædvanlige Dødsattest.
2) Attesten skal af Lægen enten personlig overleveres eller i forseglet Konvolut sendes til Stedets Politimester, uden hvis Paategning Tilladelse til Begravelse ej maa gives.
3) Politimesteren tager Afskrift af Attesten og fremsender Originalen med sin Paaskrift i forseglet Konvolut til vedkommende Præst.

Vend om!

Tilbage til oversigt

Vælg skabelon layout:

○ Læge ○ Ligsynsmænd ○ A attest ○ B attest ◉ Medicolegal ○ Anden

Oplysninger om afdøde

* Navn	Madsine Nielsen	☐ Tomt felt
* Køn	◉ K ○ M	☐ Tomt felt
* Søgbar alder	1	☐ Tomt felt
Kildetro alder	1 3/4 Aar	
Uægtefødt	○ Uægtefødt	
* Civilstand	Vælg fra listen	☑ Tomt felt
* Stilling og næringsvej	Indsidder Niels P. Madsen	☐ Tomt felt
* Fødselsdato	dd-mm-åååå	☑ Tomt felt
* Fødested		☑ Tomt felt
* Bopæl	Jeghuset, Jordbroen Dronninglund	☐ Tomt felt
* Dødssted	Hun blev funden liggende paa Gulvet i den af Røg opfyldte Stue	☐ Tomt felt
* Dødsdato	20-10-1903	☐ Tomt felt
* Findedato	dd-mm-åååå	☑ Tomt felt
* Dødsårsag	Suffocatio	☐ Tomt felt
* Dødsmåden	Vælg fra listen	☑ Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet		
Indtasters bemærkninger		

Særligt om medicolegale dødsattester

Da vi kan se, at der jævnligt er problemer med at tolke vejledningen, håber vi med dette lille skriv og tilhørende eksempler at kunne få nogle fejltolkninger ryddet af vejen.

Som skrevet i vejledningen skal afskriften nu være kildetro. Derfor skrives teksten som udgangspunkt i det felt, den er skrevet på attesten.
Det gælder både tekstens placering i de forskellige felter samt stavemåde, store/små bogstaver, og at alle forkortelser skrives som de står.

- Man må derfor ikke tolke, lave sammendrag eller tilføje forklarende tekst.
- Man må ikke flytte rundt på teksten, fordi man synes, den står bedre et andet sted (med ganske få undtagelser).
- Den tekst, der ikke er anført i et felt, der kan indtastes i, skal skrives i feltet: ***Yderligere tekst***.
- Ved børn er civilstand altid *Tomt felt* med mindre Ugift tydeligt er anført på attesten.

I de medicolegale attester

- Tastes Dødssted eller findested ind i skabelonens felt: ***Dødssted***
- Beskrivende tekst om fx. ligets leje.... og om der er udvendige tegn på vold skal tastes i feltet: ***Yderligere tekst.***
- I feltet: ***Dødsårsag*** tastes den fulde tekst.

På de følgende sider er der eksempler, fra lægernes attester, på tekster vi ofte ser volde problemer med at få skrevet det rette sted.

Se eksempler på de næste sider:

Dødsattest ved Selvmord og anden ved ulykkelige Hændelser indtruffen pludselig Død.

Fulde Navn:
Hvis den paagjældende er ukjendt, anføres paa denne Plads blot Kjønnet og den sandsynlige Alder, med Angivelse af alle særegne Kjendetegn (Ar, Modermærker, Tatovering etc.).

August Frederik Valdemar Mentz.

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger):

36 Aar.

Ugift; ~~gift, Enkemand, Enke.~~

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej:

Forvalter paa en af hans Broder besiddet Gaard: Nordkjær.

Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold — By, Gade, Nr.):

Nordkjær (Biersted Sogn).

Døds- eller Findestedet:
(nærmere beskrevet).

Loftet over Staldbygningen. Strikken fastgjort omkring et „Hanebaand"; Afdöde fandtes med Födderne i Berøring med Gulvet[x] med Hovedet noget bagover og til höire. – Antagelig har hængt et Par Timer.
[x] antaget siddende Stilling

Dødsdagen, eller, hvor denne ej kan angives, **Dagen og Tiden, naar den Paagjældende er funden død:**

D. 8de Octbr. 1893.

Ere Oplivningsforsøg foretagne:

Kun i ringe Grad; [illegible] da Döden ansaaes sikker.

Ligets Leje og Forhold til dets nærmeste Omgivelser:

Liget fandtes liggende i en Seng i et Værelse paa Gaarden. Udseendet almindeligt; Munden tillukket; Øinene ikke fremstaaende; Lemmerne slap.

Findes der udvendig paa Legemet Spor af Vold, og i saa Fald hvilke?

Omkring hele Halsens Forflade og Sidedele og tildels omkring Nakken fandtes en tydelig Strikkefure og tydeligst udtalt paa höire Side; paa venstre Side under Øret fandtes et dobbelt Mærke. Furen kun svagt fordybet, Huden her fastere, mörkfarvet.

Dødsaarsagen, forsaavidt samme ved de erholdte Oplysninger eller Ligsynet kan angives: Ved **Selvmord** angives desuden 1) **Aflivningsmaaden,** samt 2) **den formodede Aarsag eller Bevæggrund.**

Strangulatio (Hængning) (Suicidium).

Bekræfte de forefundne Data den af de Paagjældende meddelte Dødsaarsag?

ja. Havde, før han begik Selvmordet, efterladt skriftlig Meddelelse om hans Hensigt; havde staaet i Forhold til en Pige, som havde afslaaet Ægteskab.

Er der efter det stedfundne Ligsyn Anledning til at lade foretage nogen yderligere mediko-legal Undersøgelse, eventualiter retslig Obduktion?

nei.

Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede?

Dödsstivhed, brustne Øine; Ligpletter.

Navn	August Frederik Valdemar Mentz
Køn	M
Dødfødt	
Søgbar alder	36
Kildetro alder	
Uægtefødt	
Civilstand	Ugift
Hos forældrene eller i pleje	
Stilling og næringsvej	Forvalter paa den af hans Broder bestyrede Gaard: Nordkjær
Fødselsdato	Kunne ikke udfyldes
Fødested	Kunne ikke udfyldes
Bopæl	Nordkjær, Biersted Sogn
Dødssted	Loftet over Staldbygningen. Strikken fastgjort omkring et "Hanebaand"; Afdøde fandtes med Fødderne i Berøring med Gulvet omtrent i siddende Stilling med Hovedet noget bagover og til høire.- Antages at have hængt et Par Timer
Dødsdato	08-10-1893
Findedato	Kunne ikke udfyldes
Hovedsygdom	
Dødsårsag	Strangulatio (Hængning) (Suicidium) Havde, før han begik Selvmordet, efterladt skriftlig Meddelelse om hans Hensigt; havde staaet i Forhold til en Pige, som havde afslaaet Ægteskab.
Eksterne henvisninger	
Yderligere tekst i dokumentet	Liget fandtes liggende i en Seng i et Værelse paa Gaarden. Hudfarven almindelig; Munden tillukket; Øinene ikke fremstaaende; penis slap. Omkring hele halsens Forflade og Sidedele og tildels omkring Nakken fandtes en tydelig Strikkefure og tydeligst udtalt paa høire Side; paa venstre Side under Øret fandtes et dobbelt Mærke. Furen kun svagt fordybet, Huden her fastere, mørkfarvet

Ved tydningen er det lettest at skrive teksten i et af de store felter eller i et tekstdokument og derefter kopiere det ind i feltet Dødssted.

Da feltet er et standardfelt, der passer til alle andre attesttyper, kan det desværre ikke gøres større til de medicolegale attester.

Dødsattest ved Selvmord og anden ved ulykkelige Hændelser indtruffen pludselig Død.

Fulde Navn: Abelone Andersen, gift med Coardinat Jeppe Petersen af Jerslev
Hvis den paagjældende er ukjendt, anføres paa denne Plads blot Kjønnet og den sandsynlige Alder, med Angivelse af alle særegne Kjendetegn (Ar, Modermærker, Tatovering etc.).

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 55 Aar

Ugift; gift; Enkemand; Enke: Gift.

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Coardinandskone

Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold — By, Gade, Nr.): Jerslev By.

Døds- eller **Findestedet:** (nærmere beskrevet). I Bryggerset

Dødsdagen, eller, hvor denne ej kan angives, **Dagen og Tiden, naar den Paagjældende er funden død:** den 7de October 1893. Kl. 3 Eftermiddag

Ere Oplivningsforsøg foretagne: Ja.

Ligets Leje og Forhold til dets nærmeste Omgivelser: Liget hængte under en Loftsbjælke i et Reb, der 2 Gange var slynget om Halsen. Fodspidserne berørte næsten Gulvet. En Stol stod hældende sig op til Liget paa dettes venstre Side

Findes der udvendig paa Legemet Spor af Vold, og i saa Fald hvilke? Halsen rundt i Folden mellem Underkjæbe og Hals, fortsatte sig langs Halsens begge Kanter til Partiet foran venstre Øre, hvor den ene Ende af den ophørte brændt op ved c. 2½" foran ses den anden Ende brændt. Paa højre Side paa Overgangen mellem Hoved og Nakke findes et c. 1 Tomme langt, blodunderløbet, kantet Saar, der gaar igjennem hele Hovedhuden, Benhinden og det underliggende Ben er intact — der er udsivet en del Blod fra dette Saar — iøvrigt findes ingen Tegn paa Vold.
(i margen:) en Hængestrengs Spor — de Ende — spor —

Dødsaarsagen, forsaavidt samme ved de erholdte Oplysninger eller Ligsynet kan angives: Ved **Selvmord** angives desuden 1) **Aflivningsmaaden,** samt 2) den **formodede Aarsag eller Bevæggrund.** Selvmord ved Hængning — nævnte Saar i Hovedhuden fremkaldt ved at Liget slog Hovedet imod Stengulvet, da det blev nedskaaret — hun var meget svag og kun i Mand skar hende ned. } Aarsagen Melancholie natsgelooss:

Bekræfte de forefundne Data den af de Paagjældende meddelte Dødsaarsag? Ja

Er der efter det stedfundne Ligsyn Anledning til at lade foretage nogen yderligere mediko-legal Undersøgelse, eventualiter retslig Obduktion? Nej

Navn	Abelone Andersen, gift med Gaardeier Jeppe Petersen af Jerslev
Køn	K
Dødfødt	
Søgbar alder	55
Kildetro alder	
Uægtefødt	
Civilstand	Gift
Hos forældrene eller i pleje	
Stilling og næringsvej	Gaardmandskone
Fødselsdato	Kunne ikke udfyldes
Fødested	Kunne ikke udfyldes
Bopæl	Jerslev By
Dødssted	I Bryggerset
Dødsdato	07-10-1893
Findedato	Kunne ikke udfyldes
Hovedsygdom	
Dødsårsag	Selvmord ved Hængning - nævnte Saar i Hovedbunden fremkaldt ved at Liget slog Hovedet imod Stengulvet, da det blev nedskaaret, hun var meget svær og kun 1 Mand skar hende ned; Aarsagen antageligvis: Melancholi
Eksterne henvisninger	
Yderligere tekst i dokumentet	Liget hængte under en Loftsbjælke i et Reb, der 2 Gange var slynget om Halsen. Fodspidserne berørte næsten Jorden og en Stol stod heldende sig op til Liget paa dettes venstre Side. En Hængningsfure ses Halsen rundt i Folden mellem Underskjortens Hals, fortsættende sig langs Halsen bagre Flade til Partiet foran venstre Øre, hvor den ene Ende af den ophører bøiende opad; c 2½ " foran ses den anden Ende bøiende opad. Paa høire Side paa Overgangen mellem Isse og Nakke findes et c. 1 Tomme langt, i Randen lidt kantet Saar, der gaar igjennem hele Hovedhuden. Benhinden og det underliggende Ben er intact, der er udrivet en del Blod fra dette Saar - i øvrigt findes ingen Tegn paa Vold.

Fulde Navn:
Hvis den Paagældende er ukendt, anføres paa denne Plads blot Kønnet og den sandsynlige Alder, med Angivelse af alle særegne Kendetegn (Ar, Modermærker, Tatovering etc.), særlig ogsaa Ligets Højde, angiven i Centimeter, Haarets og Skæggets Farve og Beskaffenhed, Øjnenes Farve, patologiske eller medfødte Defekter o. s. v.

Svend Jörgen Nielsen

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger):

66 Aar gl.

Ugift; gift; Enkemand; Enke:

gift

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej:

Indsidder

Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har haft fast Ophold — By, Gade, Nr.):

Et Hus i Stae (Kjær Herred)

Dødsdagen, eller, hvor denne ej kan angives, **Dagen og Tiden, naar den Paagældende er funden død:**

Lördag d. 10de Juli 1897.

Døds- eller **Findestedet** (ɔ: det Sted, hvor Døden er indtraadt, eller Liget først blev fundet). Dette Sted maa opgives saa nøje som muligt; forsaavidt Lægen selv har iagttaget Liget paa Døds- eller Findestedet, beskriver han dette nærmere, ligesom han da ogsaa maa oplyse:

Liget laa halvt afklædt i en Alkovesæng mod den lille Stues nordre Væg. Stuen var baade Dagligstue og Sovekammer. Foruden to Alkovesænge mod den nordre Væg fandtes et Træbord og en Bænk under Vinduerne. Gulvet var et Stengulv, hvorpaa nedenfor fandtes en stor mörk Plet som Rester efter Blodpölen, hvori Ligets Hoved fandtes.

Ligets Leje og Forhold til dets nærmeste Omgivelser samt de øvrige Omstændigheder, der kunne have Betydning for Bedømmelsen af Dødsaarsagen.

Liget blev fundet med Hovedet paa Stengulvet, Overkroppen hængende ludende ud fra Sengen, medens Benene hvilede i Sengen. Han laa i en Blodpöl, idet Blodet med en Strömning var løbet ud af Næsen. Han var halvt afklædt og Öjnene stirrede til Siden.

Findes der udvendig paa Legemet Spor af Vold eller andre Fænomener, der fortjene at bemærkes, og i saa Fald hvilke?

Nei – kun paa höire Kindben fandtes en 2 Kr. stor Ekymose aabenbart fremkaldt ved Faldet.

Dødsaarsagen, forsaavidt samme ved de erholdte Oplysninger eller Ligsynet kan angives: Ved **Selvmord** angives desuden 1) **Aflivningsmaaden,** samt 2) **den formodede Aarsag eller Bevæggrund:**

Döden er aabenbart fremkaldt ved Brud af 2den Halshvirvels Tap og det derved fremkaldte Tryk paa Rygmarven (ɔ: den forlængede Marv). Ved Undersögelsen af Halsen konstateredes dette Brud.

Bekræfte de forefundne Data den af de Paagældende meddelte Dødsaarsag?

Ja

Er der efter det stedfundne Ligsyn Anledning til at lade foretage nogen yderligere mediko-legal Undersøgelse, eventualiter retslig Obduktion? [Se Bagsiden af Attesten.]

Nei

Ere Oplivningsforsøg foretagne?

Nei – Liget var næsten koldt, da det blev fundet.

Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede?

Dödsstivhed, brustne Öjne, Ligpletter.

Oplysninger om afdøde

Anden attesttype	
Navn	Svend Jørgen Nielsen
Køn	M
Dødfødt	
Søgbar alder	66
Kildetro alder	
Uægtefødt	
Civilstand	Gift
Hos forældrene eller i pleje	
Stilling og næringsvej	Indsidder
Fødselsdato	
Fødested	
Bopæl	Et Hus i Stae (Kjær Herred)
Dødssted	Liget laa halvt afklædt i en Alkoveseng mod den lille Stues nordre væg. Stuen var baade Dagligstue og Sovekammer. Foruden to Alkovesenge mod den nordre Væg fandtes et Træbord og en Bænk under Vinduene. Gulvet var et Stengulv, hvorpaa endnu fandtes en stor mørk Plet som Rester efter Blodpølen, hvori Ligets Hoved fandtes.
Dødsdato	10-07-1897
Findedato	
Hovedsygdom	
Dødsårsag	Døden er aabenbart fremkaldt ved Brud af 2den Nakkehvirvels Tap og det derved fremkaldt Tryk paa Hjernen(c: den forlængede Marv). Ved Undersøgelsen af Nakken konstateredes ditto Brud
Eksterne henvisninger	
Yderligere tekst i dokumentet	Liget blev fundet med Hovedet paa Stengulvet, Overkroppen hængende lodret ned fra Sengen, medens Benene hvilede i Sengen. Han laa i en Blodpøl, idet Blodet endnu strømmede ud af Næsen. Han var halvt paaklædt, Dynen skubbet til Siden. Kun på høire Kindben fandtes en 2 kr. stor Echymose aabenbart fremkaldt ved faldet

Yderligere hjælp til ”atypiske” attester

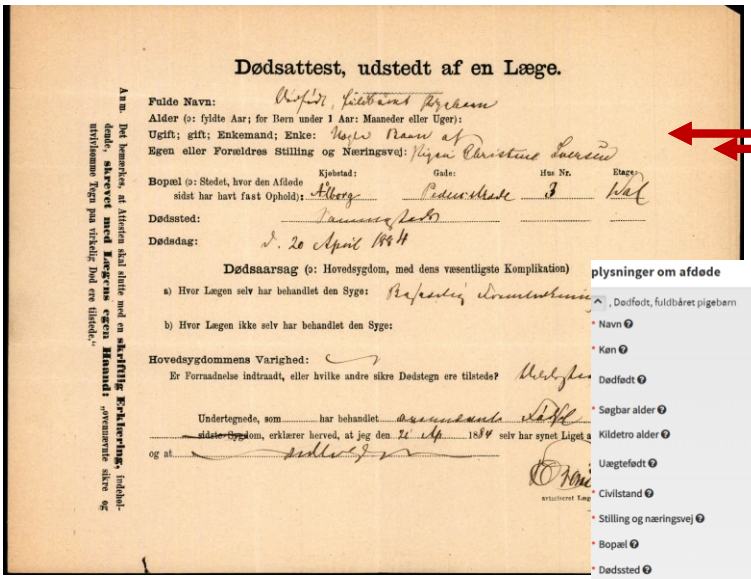

Dødsattest, udstedt af en Læge.

Fulde Navn:
Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger):
Ugift; gift; Enkemand; Enke:
Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej:

	Kjøbstad:	Gade:	Hus Nr.	Etage:
Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold):	Ålborg	Pedersstræde	3	Sal

Dødssted:
Dødsdag: d. 20 April 1884

Dødsaarsag (ɔ: Hovedsygdom, med dens væsentligste Komplikation)

a) Hvor Lægen selv har behandlet den Syge:

b) Hvor Lægen ikke selv har behandlet den Syge:

Hovedsygdommens Varighed:
Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede?

Undertegnede, som ..... har behandlet ..... sidste Sygdom, erklærer herved, at jeg den 21 Ap 1884 selv har synet Liget a
og at .....

Anm. Det bemærkes, at Attesten skal slutte med en skriftlig Erklæring, indeholdende, skrevet med Lægens egen Haand: „ovenærnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede.“

Teksten i de to linier er sprogligt forbundne. Derfor skal teksten i feltet: civilstand, føjes til teksten i linien: Stilling og næringsvej.
Tilsvarende hvis der står Gift med eller Enke efter. I disse tilfælde flyttes teksten også ned i Stilling og næringsvej, hvor mandes navn står anført.

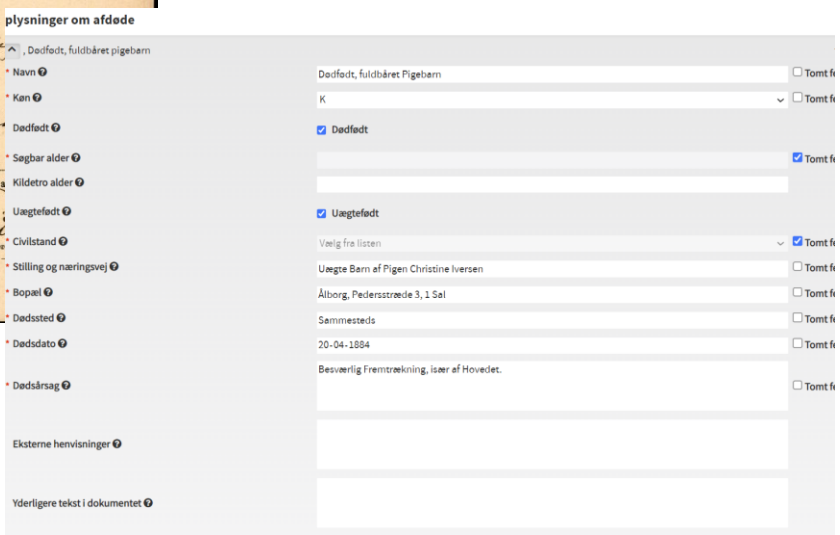

plysninger om afdøde

, Dødfødt, fuldbåret pigebarn		
Navn	Dødfødt, fuldbåret Pigebarn	Tomt fe
Køn	K	Tomt fe
Dødfødt	Dødfødt	
Søgbar alder		Tomt fe
Kildetro alder		
Uægtefødt	Uægtefødt	
Civilstand	Vælg fra listen	Tomt fe
Stilling og næringsvej	Uægte Barn af Pigen Christine Iversen	Tomt fe
Bopæl	Ålborg, Pedersstræde 3, 1 Sal	Tomt fe
Dødssted	Sammesteds	Tomt fe
Dødsdato	20-04-1884	Tomt fe
Dødsårsag	Besværlig Fremtrækning, især af Hovedet.	Tomt fe
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet		

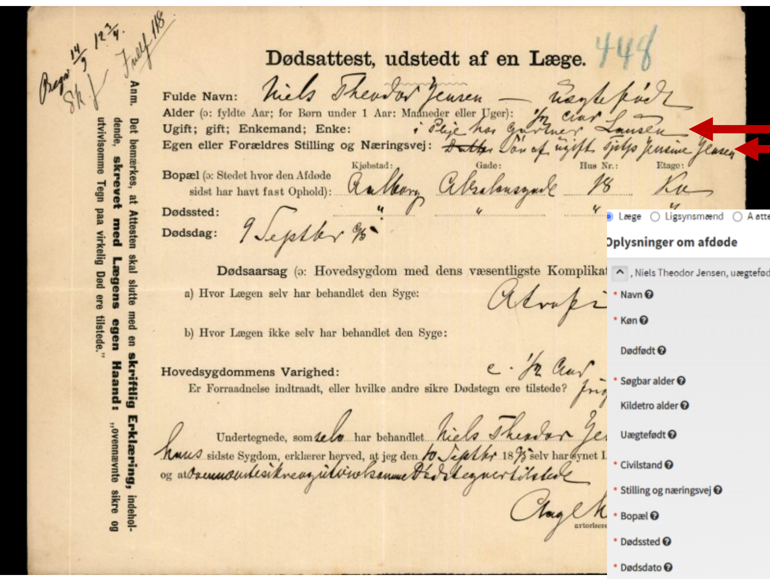
Dødsattest, udstedt af en Læge. 448

Fulde Navn: Niels Theodor Jensen — uægtefødt
Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): ½ Aar
Ugift; gift; Enkemand; Enke: i Pleje hos Gartner Lausen
Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: ~~Datter~~ Søn af ugift Tjstp. Jensine Jensen
Bopæl (ɔ: Stedet hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold): Kjøbstad: Aalborg Gade: Absalonsgade Hus Nr.: 18 Etage: Kv.
Dødssted: " " "
Dødsdag: 9 Septbr 95.
Dødsaarsag (ɔ: Hovedsygdom med dens væsentligste Komplikat
a) Hvor Lægen selv har behandlet den Syge: Atrofi
b) Hvor Lægen ikke selv har behandlet den Syge:
Hovedsygdommens Varighed: c. ½ Aar
Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede?
Undertegnede, som selv har behandlet Niels Theodor Je hans sidste Sygdom, erklærer herved, at jeg den 10 Septbr 1895 selv har synet L og at ovennævnte sikre og utvivlsomme Dødstegn ere tilstede

Anm. Det bemærkes, at Attesten skal slutte med en skriftlig Erklæring, indeholdende, skrevet med Lægens egen Haand: „ovennævnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede."

Teksten i de to linier er ikke sprogligt forbundne. Derfor skal teksten i feltet: Civilstand ned i feltet: Yderligere oplysninger.

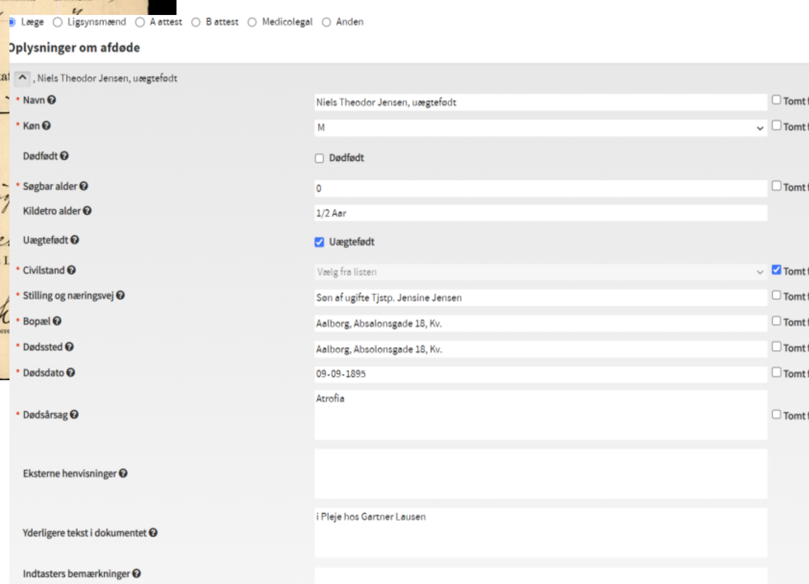
Læge · Ligsynsmænd · A attest · B attest · Medicolegal · Anden

Oplysninger om afdøde

, Niels Theodor Jensen, uægtefødt

Navn	Niels Theodor Jensen, uægtefødt	Tomt felt
Køn	M	Tomt felt
Dødfødt	Dødfødt	
Søgbar alder	0	Tomt felt
Kildetro alder	1/2 Aar	
Uægtefødt	Uægtefødt (✓)	
Civilstand	Vælg fra listen	Tomt felt (✓)
Stilling og næringsvej	Søn af ugifte Tjstp. Jensine Jensen	Tomt felt
Bopæl	Aalborg, Absalonsgade 18, Kv.	Tomt felt
Dødssted	Aalborg, Absolonsgade 18, Kv.	Tomt felt
Dødsdato	09-09-1895	Tomt felt
Dødsårsag	Atrofia	Tomt felt
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet	i Pleje hos Gartner Lausen	
Indtasters bemærkninger		

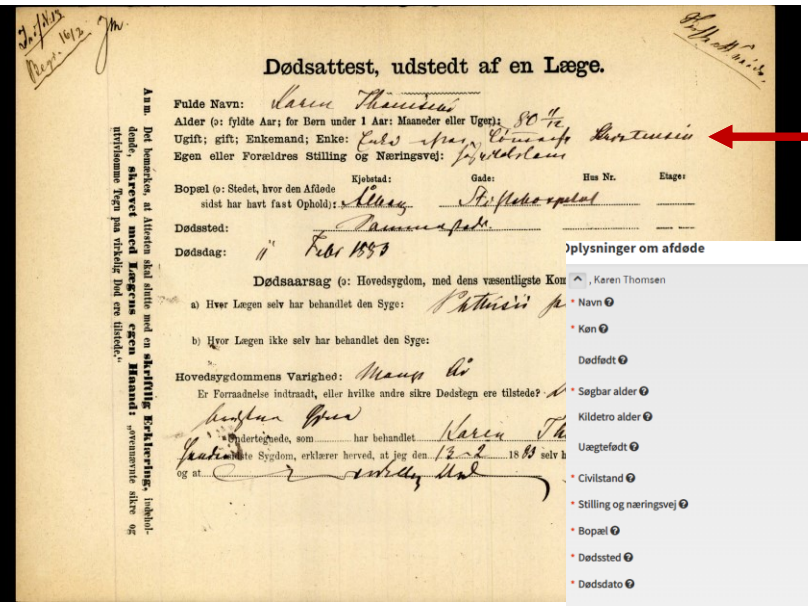

Dødsattest, udstedt af en Læge.

Fulde Navn: Karen Thomsen

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 80 11/12

Ugift; gift; Enkemand; Enke: Enke efter Tømmersv. Christensen

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Hospitalslem

Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold): Kjøbstad: Ålborg Gade: Stiftshospital Hus Nr. Etage:

Dødssted: Sammesteds

Dødsdag: 11 Febr 1883

Dødsaarsag (ɔ: Hovedsygdom, med dens væsentligste Kom

a) Hvor Lægen selv har behandlet den Syge: Phthisis pu

b) Hvor Lægen ikke selv har behandlet den Syge:

Hovedsygdommens Varighed: Mange År

Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede?

Undertegnede, som ..... har behandlet Karen Th

sidste Sygdom, erklærer herved, at jeg den 13-2 1883 selv h

og at

Anm. Det bemærkes, at Attesten skal slutte med en skriftlig Erklæring, indeholdende, skrevet med Lægens egen Haand: „ovennævnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede."

Teksten er en uddybning af hendes civilstand, men hænger ikke sprogligt sammen med teksten i: Stilling og næringsvej.
Derfor skal teksten skrives i: Yderligere tekst.

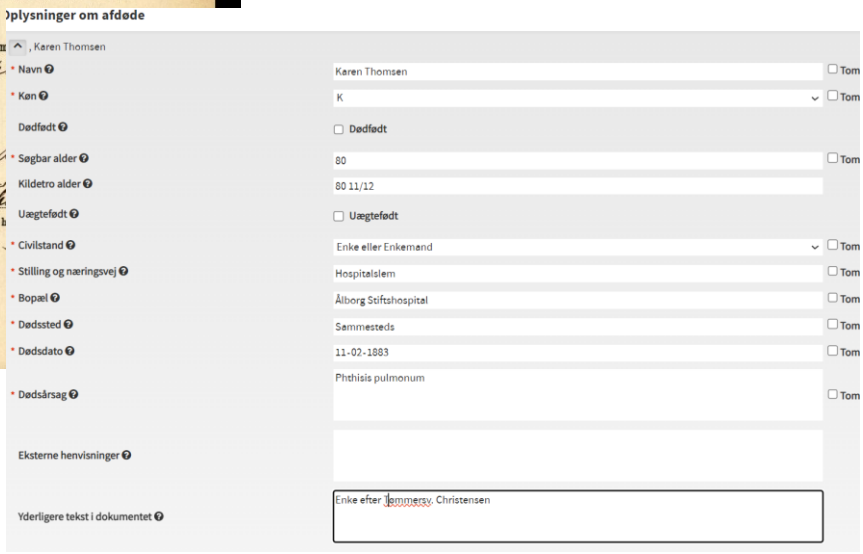

Oplysninger om afdøde

, Karen Thomsen

* Navn	Karen Thomsen	Tom
* Køn	K	Tom
Dødfødt	Dødfødt	
* Søgbar alder	80	Tom
Kildetro alder	80 11/12	
Uægtefødt	Uægtefødt	
* Civilstand	Enke eller Enkemand	Tom
* Stilling og næringsvej	Hospitalslem	Tom
* Bopæl	Ålborg Stiftshospital	Tom
* Dødssted	Sammesteds	Tom
* Dødsdato	11-02-1883	Tom
* Dødsårsag	Phthisis pulmonum	Tom
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet	Enke efter Tømmersv. Christensen	

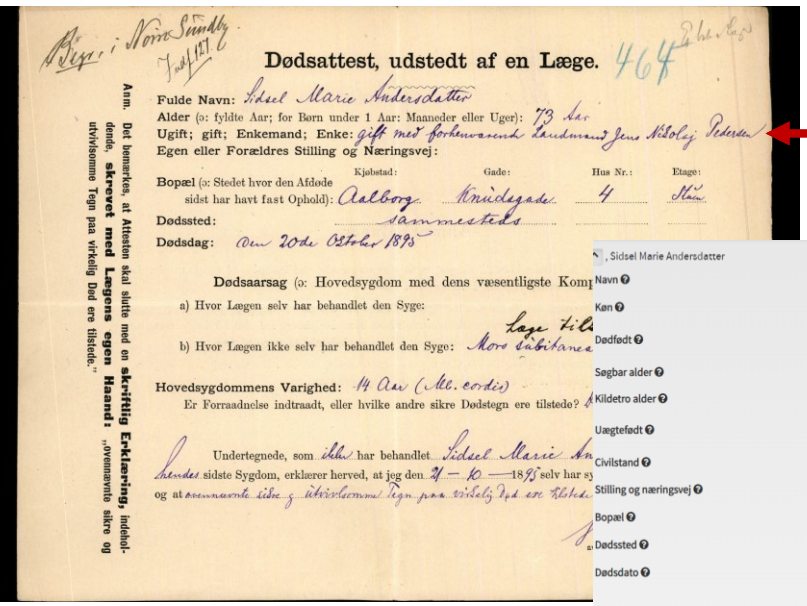

Dødsattest, udstedt af en Læge. 464

Fulde Navn: Sidsel Marie Andersdatter
Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 73 Aar
Ugift; gift; Enkemand; Enke: gift med forhenværende Landmand Jens Nikolaj Pedersen
Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej:

Bopæl (ɔ: Stedet hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold):	Kjøbstad: Aalborg	Gade: Knudsgade	Hus Nr.: 4	Etage: Stuen
Dødssted:	sammesteds			
Dødsdag:	den 20de October 1895			

Dødsaarsag (ɔ: Hovedsygdom med dens væsentligste Komp
a) Hvor Lægen selv har behandlet den Syge:
b) Hvor Lægen ikke selv har behandlet den Syge: Mors sibitanea

Hovedsygdommens Varighed: 14 Aar (Ml. cordis)
Er Forraadnelse indtraadt, eller hvilke andre sikre Dødstegn ere tilstede?

Undertegnede, som ikke har behandlet Sidsel Marie An
hendes sidste Sygdom, erklærer herved, at jeg den 21 — 10 — 1895 selv har sy
og at anmærkede sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede

Anm. Det bemærkes, at Attesten skal slutte med en skriftlig Erklæring, indeholdende, skrevet med Lægens egen Haand: „ovennævnte sikre og utvivlsomme Tegn paa virkelig Død ere tilstede."

Teksten er en uddybning af hendes civilstand. Når den er skrevet her, skal den skrives i: Yderligere tekst.
Den må IKKE flyttes ned i feltet: Stilling og næringsvej.

, Sidsel Marie Andersdatter

Navn	Sidsel Marie Andersdatter	Tom
Køn	K	Tom
Dødfødt	Dødfødt	
Søgbar alder	73	Tom
Kildetro alder		
Uægtefødt	Uægtefødt	
Civilstand	Gift	Tom
Stilling og næringsvej		Tom
Bopæl	Aalborg, Knudsgade 4, Stuen	Tom
Dødssted	sammesteds	Tom
Dødsdato	20-10-1895	Tom
Dødsårsag	Mors sibitanea in Morbo cordis, Læge tilkaldt	Tom
Eksterne henvisninger		
Yderligere tekst i dokumentet	gift med forhenværende Landmand Niels Nikolaj Pedersen	
Indtasters bemærkninger		

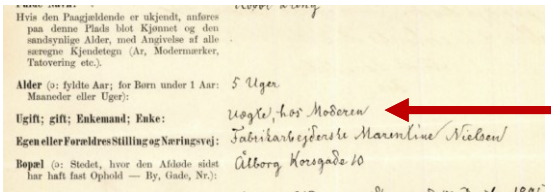
Hvis den Paagjældende er ukjendt, anføres paa denne Plads blot Kjønnet og den sandsynlige Alder, med Angivelse af alle særegne Kjendetegn (Ar, Modermærker, Tatovering etc.).

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 5 Uger

Ugift; gift; Enkemand; Enke: Uøgte, hos Moderen

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Fabrikarbejderske Marentine Nielsen

Bopæl (ɔ: Stedet, hvor den Afdøde sidst har haft fast Ophold — By, Gade, Nr.): Ålborg Korsgade 10

Skrives i: Yderligere tekst

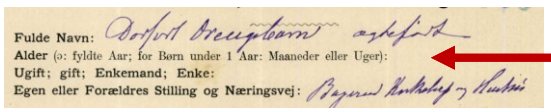
Fulde Navn: Dorfort Drengebarn ægtefødt

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger):

Ugift; gift; Enkemand; Enke:

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Bagerens Kontrolleg og Hustrus

Sæt kryds i: Tomt felt

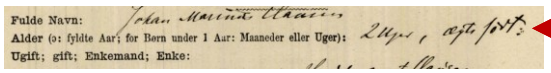
Fulde Navn: Johan Marinus Claasen

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 2 Uger, ægtefødt

Ugift; gift; Enkemand; Enke:

Søgbar alder: 0
Kildetro alder: 2 Uger, ægtefødt

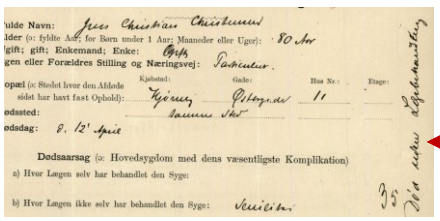
Fulde Navn: Jens Christian Christensen

Alder (ɔ: fyldte Aar; for Børn under 1 Aar: Maaneder eller Uger): 80 Aar

Ugift; gift; Enkemand; Enke: Ugift

Egen eller Forældres Stilling og Næringsvej: Particulier

Bopæl (ɔ: Stedet hvor den Afdøde sidst har havt fast Ophold): Kjøbstad: Kjøbenhavn Gade: Østergade Hus Nr.: 11 Etage:

Dødssted: Samme Sted

Dødsdag: d. 12' April

Dødsaarsag (ɔ: Hovedsygdom med dens væsentligste Komplikation)

a) Hvor Lægen selv har behandlet den Syge:

b) Hvor Lægen ikke selv har behandlet den Syge: Senilitet

Dø'd ikke Lægebehandlung

Hvis det er oplysninger, der skal med, og de står skrevet et eller andet sted uden for felterne, så skrives de i: Yderligere tekst.

Hvad er en dødsattest?

En dødsattest er et dokument, som udstedes ved hvert dødsfald som et bevis på, at en person er død og derfor gerne må blive begravet.

Dødsattesterne blev indført på grund af en stor frygt i befolkningen for at blive begravet levende, selvom man måske kun var skindød. I 1829 blev det derfor påbudt at ingen måtte begraves uden en dødsattest udstedt af en læge. I første omgang gjaldt det dog kun i København, men tre år senere blev påbuddet udvidet til også at gælde de større provinsbyer og senere hele landet. Her kunne man dog ikke fastholde, at det skulle være en læge, der udstedte dødsattesterne, for der var simpelthen ikke nok læger. Derfor fik udvalgte lægmænd lov til, som ligsynsmænd, at udstede dødsattester.

Dødsattesterne var, og er stadig, vigtige dokumenter, som kan anvendes i mange andre sammenhænge end ved begravelser, hvilket man allerede i 1800-tallet var meget opmærksom på. Man opfordrede derfor lægerne til at være meget påpasselige når de udfyldte dødsattesterne:

> *"Han* [lægen/ligsynsmanden] *bør fremdeles vide, at en Dødsattest meget ofte bliver et Dokument af særlig Betydning, [...] og at en skjødesløs Udfyldelse af en Dødsattest i mange Tilfælde kan medføre ubodelig Skade."*
>
> Anvisning for Læger med Hensyn til Udstedelsen af Dødsattester, 1875

Med tiden udviklede systemet med dødsattester sig, og der kom flere typer af attester til, og flere felter at udfylde på selve attesterne. Dødsattesterne indeholder derfor forskellige informationer i løbet af årene såsom navn, alder, køn, fødselsdato, erhverv, bopæl, dødssted, dødsdato, hovedsygdom, lægens navn, dødstegn og dødsårsagen.

Hvad er bevaret?

For tiden før 1920 er bevaringen af dødsattesterne fragmentarisk. Fra 1920 og fremefter er stort set alle dødsattester indsendt til Sundhedsstyrelsen og derfra afleveret til Rigsarkivet. Materialet, der er opdelt efter lægedistrikter, er med ganske enkelte undtagelser komplet. Sønderjyske attester dog først fra 1921. Bedst bevaret er de københavnske dødsattester, der går helt tilbage til 1840.

Dødsattesterne digitaliseres løbende af frivillige på Rigsarkivet. I takt med, at dødsattesterne digitaliseres, vil de blive lagt til indtastning på Indtastningsportalen.

Videre læsning om dødsattester:

Online:

- Rigsarkivets vejledning om dødsattester: https://www.rigsarkivet.dk/udforsk/doedsattester-kom-godt-i-gang/

Trykte artikler:

- Jexlev, Thelma (1968-69): ”Dødsattester: Med en oversigt over det bevarede materiale til 1920”, i: Arkiv 2, s. 159-179.
- Johansson, Børre (1946): Den danske Sygdoms- og Dødsaarsagsstatistik med et afsnit om Pneumonistatistik, København: Ejnar Munksgaards Forlag.